

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

ASTEA MOLDOVEI

PUBlicaŢIE
EDITATĂ
DE MINISTERUL
APĂRĂRII
AL REPUBLICII
MOLDOVA

Nr. 1 (707)
2024

20 27

**RETROSPECTIVA
ANULUI DE
INSTRUCŢIE**

CONTINUT

EDITORIAL

5

PĂȘIND ÎN NOUL AN

În Armata Națională a demarat un nou an de instrucție. Pentru următoarele 12 luni structura națională de apărare are trasate obiective bine definite, prioritate având, totuși, procesele de instruire și planurile pregătirii de luptă.

VIAȚA MILITARĂ

6

RETROSPECTIVA ANULUI DE INȘUCȚIE 2023

16

FAMILIA ȘI SERVICIUL E TOT CE AM MAI DRAG!

... În iarna anului 1993, la doar 18 ani, a devenit parte a sistemului național de apărare, în calitate de funcționar. În timpul activității a îndrăgit atât de mult armata încât a decis, șase ani mai târziu, că e timpul să depună jurământ pentru țară și popor. Vorbim despre căpitan Olga Andronachi, specialist superior în Regimentul Rachete Antiaerene, care de 30 de ani, cu abnegație și devotament servește Patriei.

20

DOUĂ DESTINE ÎN LUMEA MILITĂRIEI

... Două istorii similare și în același timp diferite, le împărtășesc soldații Ion Pistrui și Dumitru Cebotaru. Ambii tineri sunt uniți prin camaraderie și dorința de a fi apărători ai țării, îndeplinind serviciul militar în termen în cadrul Brigăzii II Infanterie Motorizată „Ștefan Cel Mare” din orașul Chișinău.

EVENIMENT

11

CEI MAI BUNI — MENȚIONAȚI ȘI APRECIATĂ

...Cei mai buni dintre cei mai buni militari și angajați civili din garnizoanele Armatei Naționale, care s-au evidențiat în anul precedent prin rezultate remarcabile în domeniu, participare la competiții, exerciții naționale și multinaționale, dar și contribuție la promovarea imaginii instituției de apărare în societate, s-au învrednicit de titlul: „Militarii anului 2023”.

Șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Vladislav BACIU,
tel. 022-252-252

locțiitor șef Centrul mass-media militară
locotenent-colonel Sergiu LECA

Echipa redacțională:

locotenent major Tatiana BARIȚCHII
soldat clasa I Gheorghe VAUC
Teodor IOVU
Steluța MOSCALCIUC
Kateryna RUSSU
Liuba VICOL
Ion VULPE

oasteamoldovei@army.md
tel.: 022-252-045, 022-252-047

Secția TV/Radio:

locotenent major Ludmila SOLOMON
locotenent major Mihail ȘAMBRA
locotenent Andrei GHERVAS
tel. 022-252-019

■ ARMATA ȘI SOCIETATEA

12 CE MAI CRED CETĂȚENII ȚĂRII DESPRE DOTAREA ARMATEI?

14 DE CE MOLDOVENII SE TEM DE NATO?

Moldovenii manifestă reticență față de aderarea la NATO, concluzionează sondajele anului 2023.

22 INSTRUIRE ÎN DOMENIUL DREPTULUI INTERNAȚIONAL UMANITAR

În Regimentul Stat Major „General de brigadă Nicolae Petrică”, specialiștii Comitetului Internațional al Crucii Roșii (CICR) au desfășurat ședințe de instruire cu militarii Armatei Naționale, care urmează a fi detașați în misiunile de menținere a păcii KFOR din Kosovo și UNIFIL în Liban.

■ SPORT

18 CALEA CAMPIONILOR ADEVĂRAȚI

Cei care doresc să atingă înălțimi, trebuie să fie înarmați mereu cu o mentalitate fermă de a învinge și cu o disciplină de fier.

■ CARITATE

24 UNIȚI SUB SEMNUL GENEROZITĂȚII

Membrii structurilor Forțelor Armate și Comisiei parlamentare securitate națională, apărare și ordine publică și-au unit eforturile în scopul colectării darurilor pentru copii din familii cu posibilități financiare reduse, participând la „Cursa caritabilă - La drum cu Moș Crăciun”.

■ ANIVERSARE

26 VETERAN DE RĂZBOI, SĂRBĂTORIT LA 102 ANI

Locotenent major (rtr) Vladimir Filandin, participant la acțiunile de luptă din cel de-al II-lea Război Mondial, la 15 ianuarie a sărbătorit impresionanta vârstă de 102 ani.

Secția rețele socializare:

locotenent major Gheorghe GURĂU
locotenent major Irina ȚURCAN
locotenent Igor ROȘCOVAN
tel. 022-252-021

Materialele publicate
de „OASTEĂ MOLDOVEI” reflectă
opinia autorilor care s-ar putea
să nu exprime poziția redacției.
Reluările din „OASTEĂ MOLDOVEI”
trebuie să conțină trimitere la sursă.

„Oastea Moldovei” (Revistă) -
ISSN 1857-3703

Centrul mass-media militară
or. Chișinău,
șoseaua Hincești, 84

Tipar SRL „Foxtrot”,
Adresa: mun. Chișinău, str. Florilor, 1
Tel.: (373-22) 49-39-36
e-mail: foxtrotmd@gmail.com,
www.tipografia.md

PĂȘIND ÎN NOUL AN

În Armata Națională a demarat un nou an de instrucție. Pentru următoarele 12 luni structura națională de apărare are trasate obiective bine definite, prioritate având, totuși, procesele de instruire și planurile pregătirii de luptă.

La finele anului de instrucție 2023 conducerea de vârf a Armatei Naționale a făcut bilanțul activității și a stabilit punctele forte, a determinat domeniile cărora urmează a fi acordată prioritate și reieșind din aceasta și-a trasat noi obiective, ca într-un final să ne putem ralia armatelor moderne și să fim capabili să asigurăm securitatea statului și a cetățenilor.

Pentru cineva neinițiat în domeniu ar putea apărea percepția greșită că în Armata Națională s-a finalizat anul de instrucție 2023 și trecem în anul de instrucție 2024, existând o delimitare strictă dintre ani și procese. În realitate lucrurile stau puțin diferit. Or, pregătirea în domeniul militar este un proces continuu, existând doar o delimitare în inițierea pregătirii de luptă și finalitatea acesteia.

Efectivul de militari în termen și prin contract a pășit în noul an efectuând ședințe teoretice și antrenamente practice, conform planului anual de instruire. Totodată, unitățile militare ale Armatei Naționale au fost verificate prin treptele capacității de luptă. Marile unități și unitățile militare au fost inspectate de către superiori privind acțiunile demarate la început de an de instrucție. Aprecierile date efectivului însuflă optimism, că obiectivele trasate vor fi îndeplinite cu brio.

Nouă nu ne rămâne decât să urăm succese efectivului Armatei Naționale în noul an de instrucție și să avem încrederea că vor fi realizate toate obiectivele propuse, iar capacitățile profesionale vor garanta pacea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova. Succesul nostru rezidă în abordări profesionale, eforturi comune și obiective realiste.

Locotenent-colonel Sergiu LECA

RETROSPECTIVA ANULUI DE INSTRUCȚIE 2023

Pe parcursul anului 2023 activitatea Armatei Naționale, s-a axat pe implementarea obiectivului major de modernizare și transformare a instituției de apărare. Grație partenerilor din România, SUA, Germania, Franța și Uniunii Europene, unitățile militare au fost asigurate cu tehnică și echipament militar performant (transportoare de tip Piranha, echipament geniu, medical și logistic), interoperabile cu cele ale colegilor din alte armate.

O altă realizare importantă este majorarea numărului de militari detașați la instruiți în țară și peste hotare, dar și intensificarea exercițiilor practice desfășurate atât în centrele de instrucție naționale, cât și internaționale, susține comandantul Armatei Naționale, general de brigadă Eduard Ohladciuc. „JCET, Bastion Aerian, Scutul Păcii, Scutul de Foc/Rapid Trident și Aurochs Partner, sunt doar câteva dintre antrenamentele practice în care au fost implicați militarii noștri în scopul dezvoltării capacităților și sporirii nivelului de interoperabilitate între militari, precum și aplicarea în practică a tehnicilor, metodelor și procedeele moderne de pregătire militară individuală și colectivă. Totodată, au participat la exerciții militare și peste hotarele țării, la instruiți, precum cele din România, SUA, Germania, Georgia, etc. De asemenea, în premieră, după o pauză de mai mulți ani, am reușit să detașăm militari în termen la exercițiile internaționale din Georgia, România și Germania. De instruiți teoretice și practice au beneficiat și rezerviștii Forțelor Armate, realizând, astfel, în volum deplin planul aprobat. Tot în premieră, am inițiat evaluarea conform standardelor NATO a unui întreg batalion. Vorbim aici despre Batalionul 22 Menținere a Păcii „Căști albastre”. Pe lângă acțiunile implicit militare, efectivul a fost antrenat activ și la lichidarea consecințelor calamităților naturale în nordul republicii”.

O realizare la fel de importantă pentru anul 2023, este participarea primului contingent de pacificatori în misiunea Forța Interimară a Națiunilor Unite în Liban (UNIFIL) sub egida ONU. Până în luna februarie a anului trecut, Armata Națională detașa doar observatori militari în diferite misiuni ONU pe continentul african, susține generalul Ohladciuc. *„Pacificatorii moldoveni pe parcursul celor șase luni de mandat, au executat misiuni de securitate și pază a obiectivelor militare și de patrulare a ariei de responsabilitate, activând în cadrul comandamentului forțelor italiene din Baza multinațională din localitatea Shama. La fel, am continuat detașarea militarilor prin contract în operații de menținere a păcii ONU și NATO, în Kosovo. Este un lucru îmbucurător că prezența Republicii Moldova și Armatei Naționale pe plan internațional crește, iar țara noastră își fortifică poziția de contribuitoare la pacea și securitatea internațională”.*

Comandantul Armatei Naționale susține că participarea militarilor în diferite exerciții de perfecționare dezvoltă resursa umană a armatei: *„Obținerea abilităților de a acționa într-un mediu modelat în cadrul exercițiilor, asigură dobândirea experienței, precum și transmiterea ei subalternilor și colegilor. Capacitățile militarilor participanți la exerciții și misiuni, sârguința de care dau dovadă, ne asigură o imagine pozitivă în societate, precum și la nivel internațional”.*

„Obiectivele stabilite pentru anul 2023, au fost realizate în totalitate”

2023 a fost un an productiv, cu un volum foarte mare de muncă, rezultate pe măsură și militare care și-au testat limitele, demonstrând spirit de echipă și profesionalism, susțin comandanții marilor unități ale Armatei Naționale. La final de decembrie, fiecare dintre ei, a tras linie și a numărat obiectivele îndeplinite. Ampla retrospectivă o puteți cunoaște în următoarele pagini ale revistei militare.

Colonel Ion Ojog, comandant al Brigăzii I Infanterie Motorizată: *„Procesul de instruire în 2023, a demarat în corespundere cu documentele de directivă privind planificarea pregătirii de luptă, indicațiilor organizator-metodice cu privire la organizarea și desfășurarea procesului de instruire în Armata Națională pentru anii 2023-2024 și ordinului comandantului brigăzii. O atenție deosebită s-a acordat procesului de dezvoltare a capabilităților necesare, în special, a subunităților forțelor operaționale pentru executarea misiunilor de apărare, eficientizarea activității conducerii și statului major al brigăzii și, nu în ultimul rând, asupra menținerii capacității forțelor destinate sprijinului autorităților în situații de criză.*

Pe parcursul anului, în cadrul brigăzii au avut loc mai multe exerciții tactice cu participarea efectivului militar în termen și prin contract. Aici vorbesc despre „CRIVALEX 23.1”, „CPX”, „Scutul de Foc 2023”, „Aurochs Partner- 2023” și exercițiul de mobilizare pentru rezerviști. Echipa brigăzii a participat la competiția „Marșul Lupilor Negri”, ediția a IV-a, desfășurată la sediul Batalionului 151 Infanterie „Războieni”, Iași, România. Tot peste Prut, infanteriștii noștri au luat parte la instruirea integrată de nivel de companie, în cadrul exercițiului „Zimbru 23” în Brigada 15 Mecanizată. „Podul Înalt”, dar și la exercițiul multinațional „SARMIS 23” din Brigada 2 VMte „Sarmizegetusa”, Brașov. De asemenea, un pluton de militari din cadrul Companiei cercetare s-au antrenat la exercițiul multinațional „Combined Resolve XIX” din Hohenfels, Germania”.

Colonel Dumitru Parfeni, comandant al Brigăzii II Infanterie Motorizată: „Anul 2023 pentru angajații civili și cei gradați ai Brigăzii „Ștefan cel Mare” a fost unul destul de spornic. Împreună cu efectivul am reușit să ne îndeplinim cu succes misiunile încredințate, dar și să ne implicăm în activități sociale. Militarii noștri au participat la exerciții naționale și internaționale, competiții sportive, acte de caritate, diverse campanii și alte activități. România, Statele Unite ale Americii, Kosovo, Georgia sunt doar câteva dintre țările

unde ofițerii, sergenții și soldații noștri au purtat cu mândrie drapelul țării, fiind prezenți la cursuri de profesionalizare sau antrenamente, în scopul sporirii capabilităților și creșterii interoperabilității între armatele țărilor partenere. De asemenea, pentru rezerviștii Armatei Naționale, chemați anual la exerciții de mobilizare, am oferit posibilitatea să se familiarizeze cu baza materială de instrucție, tehnica militară, armamentul de infanterie, echipamentele noi și moderne din dotarea armatei. Militarilor în termen ai unității, anul 2023 le va rămâne în memorie pentru întreaga viață. Primul contact cu lumea cazonă, primele trageri cu arma din dotare, depunerea Jurământului de credință Patriei și prietenii între camarazi sunt momente unice care vor ocupa un loc aparte în inima fiecăruia dintre ei. Înarmați cu intenții frumoase, militarii și angajații civili din unitatea noastră s-au alăturat Campaniei de împădurire „Generația Pădurii”. Alături de colegii din alte unități ale armatei am plantat puieti de salcâm și mlădiță în localitatea Vărzărești, raionul Nisporeni. Suntem convinși că prin eforturile comune vom crea un impact pozitiv asupra naturii și comunității noastre. Pe parcursul anului, infanteriștii noștri au beneficiat de asistență de instruire din partea colegilor internaționali, care a cuprins activități complexe, inclusiv antrenamente și sprijin în pregătirea individuală și colectivă a militarilor”.

Colonel Valeriu Rusu, comandant al Brigăzii III Infanterie Motorizată: „Obiectivele planificate pentru 2023, au fost realizate în volum deplin. Pe parcursul anului, cu suportul conducerii Armatei Naționale și partenerilor strategici, au fost renovate și date în exploatare unele obiective militare de infrastructură. Brigada „Dacia” este gata pentru îndeplinirea oricăror misiuni. Atât la exercițiile naționale („Scutul de Foc”, „Scutul Păcii” etc.), cât și la activitățile militare internaționale (exercițiul „SEA SHELD 2023” (Centrul Secundar de instruire pentru Luptă Babadag, România); Competiția sportiv-militară „Roza cercetașilor” (garnizoana Vatra Dornei, România); Cursul de perfecționare („Lunca de sus” din județul Harghita, România)), militarii în termen și pe contract au demonstrat abilități excelente de pregătire și dorință de a-și îmbogăți bagajul de cunoștințe cu informații noi și utile.

Realizări importante am avut și pe segmentul dezvoltării infrastructurii brigăzii. A fost inaugurat Depozitul de armament și muniții al Centrului de instruire al brigăzii, s-a dat în exploatare apeductul acestuia, dar și punctul medical”.

„În 2023 un accent deosebit s-a pus pe dezvoltarea interoperabilității cu partenerii strategici de dezvoltare”

Colonel Dumitru Sili, comandant al Regimentului de Stat Major „General de Brigadă Nicolae Petrică”: „Pe parcursul anului 2023 efectivul regimentului a contribuit la pregătirea calitativă a trupelor, a tinerilor ostași în cadrul cursului de instruire inițială, a militarilor în termen la pregătirea specialiștilor, închegarea grupelor, a plutoanelor, companiilor, precum și a militarilor prin contract la ședințele de pregătire de comandament. Efectivul Gărzii de Onoare a participat la ceremonii militar-protocolare, precum parade militare, desfășurate în țară și peste hotare, înmânarea diplomelor, distincțiilor, întâmpinarea președinților, diplomaților altor state, acreditarea ambasadurilor, dezvelirea monumentelor ș.a. Militarii prin contract au participat la misiuni naționale și internaționale (KFOR, UNIFIL), promovând astfel imaginea Armatei Naționale. Batalionul logistic a contribuit la asigurarea cu tehnică a operațiunilor desfășurate în cadrul Armatei Naționale. Au fost încadrați în serviciul militar prin contract în Regimentul Stat Major, 28 de militari (în termen) și 6 din rezervă, iar alți 14 ostași - în alte unități a Armatei Naționale. De asemenea, ofițerii au urmat studii în România, Germania, Marea Britanie, SUA, Cehia, Lituania, etc. Un accent deosebit am pus și pe activitățile cultural-educative. Astfel, militarii în termen, lunar, au desfășurat vizite la muzee, teatre, Sala cu Orgă, dar au vizionat și meciuri de fotbal la stadionul „Zimbru”.

Colonel Lilian Arhip, comandant al Regimentului Aviație „Decebal”: „Pentru conducerea și efectivul unității noastre, anul 2023 s-a remarcat printr-o multitudine de activități la nivel tactic-operational, exerciții cu profil de aviație, antrenamente comune cu colegii din alte unități ale Armatei Naționale, precum și cu partenerii strategici din SUA și România. Fiind unica unitate militară cu profil de aviație, la începutul anului de instruire, au fost trasate un șir de obiective esențiale, în scopul menținerii capacității de luptă și dezvoltării interoperabilității cu partenerii strategici de dezvoltare. Este vorba despre perfecționarea personalului navigant pentru executarea misiunilor de zbor, participarea la antrenamente, exerciții gen hibrid în situații neconvenționale, instruirea personalului navigant pe aeronavele din dotare, exerciții comune cu colegii din Batalionul cu Destinație Specială „Fulger” prin executarea misiunilor de desant-parașutare, infiltrare, evacuare, etc. Obiectivele stabilite au fost îndeplinite în totalitate prin executarea misiunilor formulate de către structurile ierarhice superioare, participarea la exercițiul internațional „Aurochs Partner-2023”, „CREVALEX”, exerciții cu profil de aviație planificate în conformitate cu planul de instruire al Regimentului Aviație”.

Colonel Ghenadie Gulei, comandant al Regimentului Rachete Antiaeriene „Dimitrie Cantemir”: „Anul 2023 a fost marcat de multe provocări, sarcini și misiuni. Totuși, efectivul regimentului a reușit să facă față și și-a îndeplinit cu succes atribuțiile funcționale. Efortul principal în 2023 a fost îndreptat spre menținerea nivelului înalt al capacității de luptă prin desfășurarea procesului de instruire cu militarii în termen și prin contract, menținerea tehnicii de luptă în stare de funcționare, asigurarea supravegherii și monitorizării

spațiului aerian. Instruirea s-a desfășurat conform planului pregătirii de luptă, efectivul participând la diferite antrenamente. Este vorba despre exercițiul „BAER-2023” în care militarii noștri, în comun cu cei internaționali au asigurat supravegherea și controlul spațiului aerian în zona desemnată. De asemenea, cu suportul României, au fost executate trageri de luptă din sistemul S-60 asupra ținutelor aeriene și terestre. Un alt obiectiv îndeplinit cu succes este renovarea infrastructurii în două subunități pentru asigurarea unui trai decent și condițiilor necesare în activitatea de zi cu zi. În 2024 vom continua să servim Republicii Moldova cu aceeași dăruire de sine și abnegație!”

Studiile militare – primul pas către o carieră de succes!

Colonel Vadim Cemirtan, comandant (rector) al Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”: „Fiind unica instituție de învățământ militar superior din țară, programul activităților diferă substanțial de cel al unei unități de luptă. În AMFA, anul de instrucție 2023 a început, evident, cu sesiunea de iarnă pentru ofițerii de mâine ai Armatei Naționale și a continuat cu desfășurarea propriu-zisă a procesului de studii. Personalul academiei, dar și studenții noștri au participat la exerciții militare naționale, conferințe științifice internaționale, „American Days”, mese rotunde („Femeile pacea și securitatea”, „Familia, valori și tradiții”, „Economia și politica protecției mediului), exerciții în domeniul securității cibernetice, module de instruire, organizate în taberele specializare din județul Sibiu, România; campionate sportive; campanii de donare a sângelui, de înverzire a plaiului, etc. De asemenea, au fost antrenați în evenimentele consacrate Zilei Drapelului de Stat, Independenței Republicii Moldova, Armatei Naționale, comemorării eroilor căzuți în războiul de la Nistru și cei din Afganistan, dar și Zilei internaționale a femeii.

În 2023, doi tineri din Republica Moldova au beneficiat de burse pentru studii internaționale de licență (Grecia, Turcia), iar alți trei au revenit în Patrie după absolvire (România, Grecia, Turcia), fiind încadrați în serviciul militar prin contract.

Dincolo de aceste realizări, instituția noastră a fost gazda mai multor cursuri de instruire și perfecționare, destinate militarilor prin contract. Vorbim aici despre cursul intensiv de studiere a limbii engleze; de specializare în domeniul artileriei antiaeriene; de instruire pentru comandanți inferiori, de sergenți nivel de bază și cel intermediar ș.a.”

În concluzie, comandanții unităților militare ne-au asigurat că și în 2024 cu același entuziasm și motivație, vor continua să contribuie la dezvoltarea structurii de apărare, asigurând apărarea națională a statului.

Steluța MOSCALCIUC

■ Așa precum toamna se numără bobocii, expresie frazeologică utilizată adesea în popor și care semnifică culegerea roadelor adunate pe parcursul anului, la fel se numără și în Armata Națională reușitele care au marcat anul de activitate.

Astfel, cei mai buni dintre cei mai buni militari și angajați civili din garnizoanele Armatei Naționale, care s-au evidențiat în anul precedent prin rezultate remarcabile în domeniu, participare la competiții, exerciții naționale și multinaționale, dar și contribuție la promovarea imaginii instituției de apărare în societate, s-au învrednicit de titlul: „Militarii anului 2023”.

Printre cei nominalizați se regăsește și căpitan Ion Golovei, genistul care pe parcursul anului s-a evidențiat prin participarea la circa o sută de misiuni de deminare pe întreg teritoriul țării. Conștient de riscurile meseriei și că orice pas greșit îl poate costa viața, ofițerul a subliniat plin de entuziasm, că o face întru binele cetățenilor, iar aceasta este cea mai mare satisfacție. „Am participat la peste 86 de misiuni de deminare unde au fost neutralizate în jur de 500 de obiecte explozive. Sunt mândru că munca mea a fost apreciată și de către conducerea Ministerului Apărării. Cu aceeași motivație vom continua misiunile de deminare pentru Republica Moldova”, a menționat căpitan Ion Golovei, militar din Batalionul Geniu.

Nici studenții Academiei Militare „Alexandru cel Bun” nu au fost trecuți cu vederea. Mihaela Popovscaia este un etalon de referință, fapt certificat prin reușitele acumulate. Aceasta se declară îndrăgostită de domeniul militar încă de mic copil, iar realizarea care i-a marcat anul a fost participarea în cadrul programului Uniunii Europene pentru educație, formare, tineret și sport „Erasmus+”. „A fost un schimb de experiență dintre studenți, unde am avut posibilitatea să colaborez cu colegii din Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu, România. Semenii ne-au familiarizat cu specificul studiilor de peste Prut”, ne relatează fata cu epoleți.

Printre cei care s-au afirmat este și căpitanul Vasile Sârbu din cadrul Batalionului cu Destinație Specială „Fulger”, participant la „Roza cercetașilor”, competiție militar-aplicativă desfășurată în România. „A fost o experiență nouă și bună pentru noi. La proba de ștafetă, ce include și orientarea topografică în teren necunoscut, ne-am clasat pe locul I. Toate probele au fost o luptă contra cronometru, iar succesul nostru se datorează camaraderiei și spiritului de echipă”, a conchis militarul Sârbu.

Pe aceeași lungime de undă și cu dedicație pentru meseria în uniformă, îl găsim și pe maiorul Vadim Bîrcă, participant în cel de-al 18-lea contingent al Armatei Naționale, în misiunea de menținere a păcii KFOR din Kosovo. „Anul 2023 a început cu finalizarea misiunii de pacificare KFOR, iar mai apoi am revenit în unitatea de elită a Armatei Naționale, unde am desfășurat procesul de evaluare conform conceptului capabilităților operaționale OCC (Operational Capabilities Concept)”, a concluzionat militarul.

În context, oficialii de la apărare au felicitat militarii și funcționarii pentru performanțele obținute la studii, instruire, operații de pacificare, medicină militară, misiuni EOD, sport, cercetări istorice și le-au urat succes în continuare.

Totodată, în semn de apreciere pentru rezultatelor înalte obținute în activitate pentru anul 2023, grupul de militari și funcționari ai Armatei Naționale au primit moneda ministrului Apărării și certificate de apreciere.

De menționat că activitatea „Militarii Anului”, este la a treia ediție.

Locotenent major Tatiana BARIȚCHII

CE MAI CRED CETĂȚENII ȚĂRII DESPRE DOTAREA ARMATEI?

*„... Medicii, dar și alte categorii de specialiști,
nu mai operăm cu tehnică de lucru din anii '60-'80,
de ce militarii ar trebui s-o facă?!”*

În contextul modernizării Armatei Naționale și sporirii capacităților de apărare ale Republicii Moldova, în 2023, structura de apărare a achiziționat echipamente militare noi, dar a și recepționat mai multe loturi de asistență din partea partenerilor occidentali. Armament ușor de infanterie, tehnică militară, mijloace de transmisiuni, echipament individual de protecție, drone de cercetare, roboți pentru deminări și aparat medical sunt doar o parte din bunurile tehnico-materiale intrate în dotarea armatei pe parcursul anului trecut.

În timp ce unii cetățeni văd cu ochi buni această transformare, alții rămân deocamdată reticenți. Totuși, făcând o paralelă cu ultimul sondaj realizat la aceeași temă acum șase ani, am observat că opinia publică s-a schimbat, majoritatea cetățenilor fiind „pro modernizare”. O fi din cauza situației din regiune sau e o simplă coincidență generată de alegerea aleatorie a intervievaților, cert este că mulți conaționali își doresc o armată profesionistă, la standarde internaționale.

Elena Mocreac, 45 ani, Chișinău: „Nu cunosc multe amănunte despre dotarea structurii de apărare, dar sunt sigură că în condițiile actuale de securitate, o armată modernă este o necesitate stringentă. Cred că statul trebuie să investească în acest domeniu, e pentru siguranța noastră, a tuturor”.

Eugenia Rusu, 51 ani, Chișinău: „Sunt cu ochii pe activitatea Armatei Naționale. În ultima perioadă observ că s-au intensificat exercițiile și instruirile în comun cu partenerii externi. Mă bucur să văd militari moldoveni frunzași la diferite concursuri naționale și internaționale, înseamnă că ei sunt bine instruiți, însă forța umană fără tehnică modernă nu va atinge reușitele dorite în caz de necesitate”.

Ion Grosu, 55 ani, Chișinău: „Indiferent de cât de bine ar fi dotată Armata Națională, ea oricum rămâne o armată mică, care cu greu ar face față, sau chiar deloc, împotriva unui stat agresor. După mine, sunt resurse aruncate în vânt!”

Ion Vlas, 62 ani, Orhei: „Evident că susțin modernizarea Armatei Naționale! Nu știm ce ne aduce ziua de mâine, e necesar să avem militari bine pregătiți, dar și tehnică pe măsură... situația să nu ne ia prin surprindere. Având un război sângeros la hotar, acum mai mult ca niciodată trebu-

ie să punem accent pe perfecționarea armatei. Nu e cazul să ne ascundem sub statutul de neutralitate... multe țări neutre au un sistem de apărare bine pus la punct”.

Mihai Sorocean, 29 ani, Chișinău: „Echipamentul de tip sovietic, produs acum zeci de ani, fără îndoială, trebuie înlocuit cu altul nou. Am făcut serviciul militar în termen în 2013 și știu care e situația în armată, nu din auzite. Mă bucur să văd că în ultima perioadă conducerea țării tinde să reformeze structura conform standardelor internaționale”.

Tatiana Mereacre, 45 ani, Ialoveni: „Am văzut pe parcursul anului, de mai multe ori la știri, că militarii noștri primesc tehnică și armament. Pentru ce pregătesc armata? Noi suntem stat neutru și nu avem nevoie de armament!”

Andrei Ciubotaru, 35 ani, Chișinău: „Nu am trecut prin unitate, dar am făcut catedra militară în perioada studenției la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. Țara noastră, Armata Națională nu se înarmează, doar trece de la echipament militar vechi, la unul mai nou. Noi, medicii, dar și alte categorii de specialiști, nu mai operăm cu tehnică de lucru din anii '60-'80, de ce militarii ar trebui s-o facă?! E, totuși, pentru pacea poporului nostru. În anii următori sper să renunțăm definitiv la tot ce am moștenit în perioada sovietică”.

Potrivit Platformei pentru Inițiative de securitate și apărare, asistența pentru modernizarea Forțelor Armate se încadrează în cadrul legislativ național privind sectorul de apărare, în baza principiului suficienței rezonabile, în raport cu asigurarea securității militare a statului. Acesta reprezintă un element strict defensiv și se menține pe principiul defensivei suficiente și rezonabile în corespundere cu prioritățile de modernizare ale instituției militare. Orice gen de asistență este binevenit, atâta timp cât nu contravine statutului de neutralitate al țării și vine în strictă corelare cu obiectivele de transformare a Armatei Naționale. Partenerii Republicii Moldova respectă neutralitatea constituțională a Republicii Moldova și vor continua să acorde asistența necesară în modernizarea instituției de apărare în cadrul relațiilor de colaborare stabile.

Steluța MOSCALCIUC

DE CE MOLDOVENII SE TEM DE NATO?

- Moldovenii manifestă reticență față de aderarea la NATO, concluzionează sondajele anului 2023. Am analizat pe cele realizate de Centrul de Investigații Sociologice și Marketing „CBS-Research” la comanda WatchDog.md, Date Inteligente SRL (iData) și Institutul Republican Internațional (IRI).

Ce am observat? Procentul celor care au votat pentru aderarea la NATO variază între 26 și 35%, cei mai mulți dintre ei sunt tineri între 18 și 29 ani. Împotriva acestei inițiative sunt între 52 și 63,5% din populația adultă, preponderent după 40 de ani. Această specificare te duce la gândul că poate concetățenii sunt nostalgici după URSS. iData a luat în calcul acest detaliu și a constatat că 61,6% din respondenți sunt contra refacerii URSS. Deci, se strecoară în minte ideea că de la o anumită vârstă schimbarea, oricare ar fi ea, devine deranjantă.

Cea mai vehiculată rațiune se găsește, totuși, în promovarea îndelungată și insistență a ideii de neutralitate. Potrivit IRI 58% din populație crede că securitatea Moldovei este garantată de neutralitate și doar 11% se încred în NATO. Foarte diferită e prezentarea comunității WatchDog.md, conform căreia părerile sunt împărțite în jumătate: 43,1% susțin că statutul de neutralitate al Republicii Moldova ne poate apăra de pericolul unei agresiuni militare străine, în timp ce 44,5% nu au această încredere.

Ceea ce nu a reușit propaganda e să-i facă pe moldoveni să creadă că NATO și UE înarmează Moldova pentru a o atrage în război cu Rusia – 49,1% și ulterior, 49,7%, au menționat că afirmația e falsă.

Un alt element deloc de ignorat, ce rezultă din circumstanțe istorice, este cel lingvistic. Din cei împotriva aderării la NATO peste 70% sunt vorbitori de limba rusă. O confirmare indirectă la cele sus-menționate este și statistica geografică oferită de iData: „Regiunile Comrat, Fălești, Bălți, Cahul și Ungheni sunt în cea mai mare măsură contra integrării la alianța politico-militară”.

Celelalte criterii puse la bătaie: studiile, genul și mediul de trai, nu indică diferențe vizibile.

În evoluție, se atestă o creștere a celor pro NATO - cca 7% în câteva luni. Pentru unii pare o încurajare, pentru alții - o schimbare modestă. Totodată, a scăzut numărul indecișilor și a celor, care nu răspund sau au declarat că nu vor participa la acest referendum tematic. E adevărat că de la instituție la instituție procentul lor e vizibil diferit (între 8 și 16%). Oricum, faptul că lumea a început să se exprime liber, e un pas în favoarea democrației.

Până aici doar constatări numerice. Întrebarea: de ce jumătate din moldoveni se împotrivesc și se teme de NATO? - încă își așteaptă răspunsul. O fi oare vorba de frica de ceea ce se poate întâmpla cu Moldova în granițele NATO sau însăși de această autoritate?.. Când am aflat că aproape 50 la sută din respondenții din țară consideră că statele membre NATO sunt mai sigure decât țările care nu aparțin NATO, iar în jur de 40% din basarabeni susțin că NATO este în beneficiul Moldovei, m-am rătăcit în logica concetățenilor. Deci, pe de o parte e o organizație ce oferă siguranță, e avantajoasă pentru țară, pe de altă parte optăm pentru a ne ține departe de ea?..

Centrul de Informare și Documentare privind NATO în Republica Moldova vine cu câteva explicații la întrebarea sus-menționată. Printre cele de bază este propaganda rusească, care timp de trei decenii a promovat ideea că NATO nu este o umbrelă de securitate, ci o coaliție militară ce aduce război. În completare vine frica moldovenilor de a irita Rusia și percepția că la Chișinău nu există politicieni în măsură să promoveze deschis mesajul necesității aderării la Alianța Nord-Atlantică. În schimb, este foarte vocal, și moldovenii l-au găsit mult mai comod, conceptul că în caz de război România va ajuta Moldova. (<https://shorturl.at/KQ689>)

Mai sunt câteva mituri pe acest segment: „NATO vrea să-și creeze aici baze militare și că relația Republicii Moldova cu NATO contravine statutului de neutralitate al țării.” De fapt, „Suntem o alianță defensivă, nu există armate NATO, există armate naționale: românească, americană canadiană... care, în caz de nevoie, ne mobilizăm și nu avem niciun

fel de intenție agresivă împotriva Federației Ruse. Respectăm tot ce înseamnă granițe în Europa... NATO înseamnă pace și securitate și nu război. NATO nu aduce probleme, aduce soluții,ăștia suntem noi și de asta am avut succes”, explică Mircea GEOANĂ, secretarul general adjunct al NATO. (<https://shorturl.at/gGPTW>)

Războiul din Ucraina a schimbat puțin din percepția asupra lucrurilor, iar acțiunile din ultimii 2 ani ale Finlandei și Suediei au scos în evidență riscurile neutralității, susține Mihaela Sirițanu, expertă asociată WatchDog.md în economie politică, relații internaționale, politică și alegeri: „Finlanda în timpul războiului rece, a fost forțată într-o poziție de neutralitate de către Uniunea Sovietică, prin care țara a devenit un stat tampon între marile puteri, suferind o influență semnificativă din partea Rusiei asupra politicii sale interne și externe..., respectiv Moldova de la Independență, a trecut, de facto, printr-un proces de „finlandizare.”

Suedia, deși menține neutralitatea și o pace continuă timp 210 de ani, în timpul celui de-al II-lea Război Mondial a fost obligată să tranziteze muniții și soldați germani prin teritoriul țării în lupta împotriva Uniunii Sovietice. Doamna Sirițanu are aceleași prognoze pentru Moldova în cazul unei conduceri pro-ruse „izolând astfel Moldova pe plan internațional și transformând-o într-un nou Belarus.” (<https://shorturl.at/dxAM3>)

Curios că 18,6% dintre moldoveni, care acceptă neutralitate, consideră că sunt necesare investiții în domeniul militar, reflectă aceleași sondaje de ultimă oră. Această poziție devine tot mai prezentă și la nivel de conducere a țării. „Neutralitatea Moldovei nu înseamnă indiferență, nu înseamnă că nu trebuie să facem nimic. De asta noi trebuie să ne consolidăm capacitatea de apărare, să ajustăm Armata Națională la standardele NATO”, declară premierul Dorin Recean. (<https://shorturl.at/lvMN8>)

Republica Moldova se află între două structuri sistemice ceea ce necesită o adaptare strategică prin: rol activ în organizațiile internaționale – neutralitate cu parteneriate, minimalizarea vulnerabilităților, sporirea capacităților de apărare, sporirea sectorului de securitate, sporirea rezilienței naționale și cultivarea elementului de descurajare, completează Valeriu Mija, secretar de stat, Ministerul Apărării al Republicii Moldova. (<https://shorturl.at/dKW69>)

În concluzie, minimalizarea fricilor, schimbarea de mentalitate și atitudine în Moldova se face cu pași lenți, iar prezența și prestația armatei are un rol incontestabil. Schimbarea se face la toate nivelurile și în mod organizat.

Liuba VICOL

FAMILIA ȘI SERVICIUL E TOT CE AM MAI DRAG!

În copilărie, datorită deplasărilor de serviciu ale tatălui său, a avut ocazia să viziteze portul maritim militar de la Marea Barent, în regiunea arctică a Rusiei. Ceva mai târziu a primit în dar și o bonetă militară, pe care, seară de seară, o pune cu grijă, în semn de protecție, sub pernă. Fiind elevă a participat la concursul de pas cadențat, iar mai apoi, la ședințe de pregătire premilitară. Așa și s-a născut dorința ei de a se alinia în rândurile Forțelor Armate.

În iarna anului 1993, la doar 18 ani, a devenit parte a sistemului național de apărare, în calitate de funcționar. În timpul activității a îndrăgit atât de mult armata încât a decis, șase ani mai târziu, că e timpul să depună jurământ pentru țară și popor. Vorbim despre căpitan Olga Andronachi, specialist superior în Regimentul Rachete Antiaeriene, care de 30 de ani, cu abnegație și devotament servește Patriei.

„Caracterul și firea mea băiețoasă m-a determinat să particip la activități militar-educative încă de pe băncile școlii. În clasa a X-a am condus „plutonul” de elevi, fiind unica fată pe post de „comandant”. Odată ce am primit atestatul de absolvire, am mers să susțin examenele de admitere la Economie, dar... nu mi-a ajuns un punct să fiu admisă. Pentru a nu pierde un an, am decis să accept un curs de dactilografie, ca mai apoi să-mi încerc repetat norocul la facultate”, spune pe o notă nostalgică femeia militar.

După absolvirea cursului de dactilograf, renunțând la profesia de economist, la îndemnul unei prietene a mers să lucreze pe specialitate la Liceul Militar „Alexandru cel Bun” din Chișinău. Ofițerul spune că primul contact cu lumea militară a fost unul de neuitat: „Mi s-a părut o provocare demnă de încercat. Eram atât de entuziasmată de mediul în care m-a adus soarta. La întâi septembrie în '93 după încheierea careului solemn, studenții s-au apropiat de profesori să-i felicite cu ocazia începutului anului de studii. Într-o frântură de secundă m-am pomenit și eu cu un buchet de flori în brațe. Acest gest m-a lăsat fără cuvinte, iar amintirea îmi trezește emoții frumoase chiar și peste atâția ani. Cu băiatul respectiv și acum suntem prie-

teni”. Mediul cazon impune o serie de privațiuni și solicitări la care militarul trebuie să facă față – restricții, lipsă de somn, oboseală, stres, solicitări fizice și psihice etc. Totuși, acestea nu au servit motiv să renunțe la visul său construit în timp. Uniforma militară și dorința arzătoare de a purta pe umeri epoleți, a fost net superioară, susține căpitanul Andronachi: „Pe scara ierarhică am pornit cu gradul de soldat. Ulterior, odată cu absolvirea cursurilor de specializare, am urcat până la plutonier major. Mi-a fost cam greu, pentru că a trebuit să îmbin armonios serviciul cu instruirea. Lipsa studiilor superioare a constituit un impediment în obținerea gradului primar al corpului de ofițeri. Astfel, în anul 2002 am susținut admiterea la Universitatea de Stat din Moldova, facultatea Istorie, iar în 2008 am absolvit și programul de master la aceeași specialitate. Am ales această direcție, pentru că cine nu cunoaște istoria riscă să o repete în partea ei mai nefastă”.

Deși anii se perindă unul câte unul, emoția primelor zile când a îmbrăcat ținuta militară, nu poate fi dată nicicând uitării. I s-a potrivit perfect, iar odată cu purtarea acesteia, a completat șirul realizărilor ce o făceau împlinită: soție, mamă și militar. „Activând deja în serviciul personal, colectivul meu era unit și prietenos... mă simțeam ca peștele în apă. Pe vremea când eram funcționar, mă gândeam să împrumut de la vreun coleg uniformă militară și să merg acasă...să mă vadă toți din curtea blocului, dar nu am făcut-o (spune cu o voce plină de emoție și sensibilitate). Am așteptat totuși să o am pe a mea și să o port cu mândrie...cu mândrie o port și astăzi! În prima zi, m-am admirat mult timp în oglindă, nu-mi venea a crede că sunt eu și că mi-am realizat acest vis!”

După 15 ani de serviciu în unica instituție de învățământ militar din Republica Moldova, Olga Andronachi spune că a fost detașată în Regimentul Rachete Antiaeriene „Dimitrie Cantemir”, la o funcție specifică genului de armă transmisiuni și comunicații. „Acest domeniu l-am deprins la cursurile de perfecționare pentru subofițeri, nefiind o noutate pentru mine. Totuși, nu am activat mult timp în această postură, pentru că am fost transferată în secția cadre a unității militare. Am asigurat acest post până la primirea gradului de locotenent și avansarea mea în funcție, șef serviciu personal, în cadrul Brigăzii II Infanterie Motorizată „Ștefan cel Mare”, în 2013. De-a lungul carierei am activat și în Centrul de instruire al Armatei Naționale de la Bulboacă, dar și în Forțele Mixte de Menținerea a Păcii (FMP) din Coșnița”, a destăinuit ofițerul.

În Batalionul 3 infanterie independent FMP, militarul susține că a fost responsabil de organizarea lucrului

educativ destinat pacificatorilor în termen: „Întotdeauna mi-a plăcut să aduc emoții frumoase celor care au ales să servească Republicii Moldova. Soldații, aflați în unitățile militare sunt privați de evenimente familiare. Iată de ce, pentru a distinge atmosfera, de sărbători și nu numai, organizăm activități educative și de recreere. De asemenea, pentru a le diversifica meniul zilnic, uneori, împreună cu bucătarii și alte angajate ale unității, după serviciu, pregăteam sarmale”. În același context, căpitanul Andronachi mi-a împărtășit că, în timpul carierei, s-a implicat în diferite activități „extra program”, chiar dacă funcția sa nu prevedea acest lucru: „Duminicile organizam excursii la muzeele din capitală, inclusiv cel Militar, Național de Istorie a Moldovei, Național de Etnografie și Istorie Naturală ș.a. I-am însoțit și la Vivarium din Chișinău. Mă bucur că administrațiile erau receptive față de noi și ne permiteau acces gratuit. Majoritatea ostașilor vizitau pentru prima dată aceste locuri de importanță istorică și erau atât de entuziasmați”.

Astăzi, la 30 de ani distanță de la începutul carierei sale în calitate de dactilograf într-un mediu militar, o găsim pe Olga Andronachi tot în unitatea de apărare antiaeriană a armatei, monitorizând spațiul aerian al Republicii Moldova. În condițiile situației geopolitice din regiune, ofițerul spune că atribuțiile sale de serviciu sunt extrem de importante, în vederea asigurării securității naționale.

În încheiere, femeia emoționată până la lacrimi mi-a mai împărtășit: „Am legat relații durabile cu mulți dintre colegii mei, pe unii îi cunosc încă de pe băncile liceului militar. Caracterul puternic m-a determinat să rămân fidelă milităriei și nu regret nici pentru o clipă faptul că soarta m-a adus în marea familie a Armatei Naționale. În orice circumstanțe, sunt sigură că voi putea lua arma în mână ca sa-mi apăr țara. Țasta e pământul meu... pământul strămoșilor. (...) Soțul, din anumite probleme de sănătate, nu a îndeplinit serviciul militar în termen. Pentru el domeniul respectiv a fost unul mai străin și poate din acest motiv nu m-a înțeles. Îmi reproșa că mă dedic foarte mult timp serviciului... și prea puțin familiei. Încercam să-i explic că acesta este specificul, iar serviciile de 24 de ore sunt o parte indispensabilă milităriei. Nu m-a înțeles și am decis să punem punct căsătoriei noastre”. Ofițerul Andronachi se declară un om împlinit, atât pe plan personal, cât și profesional. Are o carieră frumoasă, copii iubitori, iar recent a devenit și bunică: „Dacă nu sunt la serviciu, sunt cu siguranță acasă. Încerc să petrec tot timpul liber cu ai mei. Familia și serviciul e tot ce am mai drag!”

Steluța MOSCALCIUC

CALEA CAMPIONILOR ADEVĂRAȚI

■ Un citat renumit sună în felul următor: „Dacă vrei să devii campion, trebuie să gândești ca un campion”. Cei care doresc să atingă înălțimi, trebuie să fie înarmați mereu cu o mentalitate fermă de a învinge și cu o disciplină de fier.

Cu o astfel de mentalitate și ambiție este studentul anului II, Daniel Donțu, din cadrul Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”. Pe lângă faptul că studiază la unica instituție de învățământ superior cu profil militar din țară, mai practică și sportul cu haltere. Viitorul ofițer mărturisește că reușește să combine activitatea sportivă cu studiile.

Fiind student militar la specialitatea conducerea subunităților de infanterie, Daniel a povestit că depune tot efortul și abilitățile câpătate pentru a însuși materialul teoretic și practic. Totodată, a deveni militar a fost un vis realizat pentru studentul Donțu, deoarece valorile și principiile promovate de către Academia Militară s-au regăsit puternic în sufletul tânărului. „Am ales această carieră pe propria responsabilitate ca să pot contribui și eu la dezvoltarea țării. În calitate de student am învățat cum să cooperez eficient în colectiv și am însușit arta militară care reprezintă un fundament de bază la specialitatea de infanterie. Tot materialul didactic predat la catedre a fost cu succes aplicat în poligon. Împreună cu camarazii din subunitate, consider că am făcut față tuturor sarcinilor și provocărilor, datorită lucrului în echipă, disciplinei și îndrumărilor oferite de către profesori. Sunt mândru să fiu infanterist, deoarece specialitatea la care studiez are o importanță majoră și pentru că această componentă militară îndeplinește toate misiunile terestre”.

Datorită aspirațiilor de a deveni campion și de a progresa zilnic, Daniel a început să practice sportul încă din adolescență. A început cu luptele corp la corp, după care în clasa a X-a a continuat cu halterele. Tânărul afirmă că a participat la o serie de campionate locale și regionale, în cadrul cărora a ocupat locuri de frunte. Daniel acordă o atenție specială sportului de performanță, astfel încercă să organizeze zilnic câte un antrenament pentru a-și menține condiția fizică și a evolua cu succes la campionatele care îl așteaptă. De asemenea, în drumul său în calitate de militar și sportiv, Daniel a

primit toată susținerea din partea familiei și rudelor sale, deoarece după cum a subliniat tânărul campion, o mare parte din ei au practicat diferite tipuri de sport precum luptele libere, lupte greco-romane, karate și aikido. „Multe abilități în domeniul sportului le-am obținut în cadrul Liceului Internat Municipal cu Profil Sportiv din Chișinău, unde am învățat cum să îndeplinesc tehnica corectă a exercițiilor fizice și lucrul eficient cu greutatea, ceea ce mi-a oferit o bază importantă pentru haltere. Astfel am avut ocazia să particip la diverse campionate, precum turneul la haltere din orașul Nisporeni, organizat în memoria antrenorilor emeriți din cadrul acestui sport și triatlon forță. Sunt dublu vicecampion al Republicii Moldova la haltere în categoria de 89 kilograme până la vârsta de 23 de ani, dar vreau să devin campionul Republicii Moldova și să evoluez pe arene internaționale”.

Daniel Donțu menționează că Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” este cel mai potrivit loc pentru a îmbina serviciul militar cu activitatea sportivă. „Este adevărat că gestionarea aspectelor academice cu cele sportive reprezintă un proces provocator, însă consider că disciplina și organizarea sunt cheia succesului spre calea aleasă. Sunt bucuros de faptul că Academia Militară încurajează și organizează evenimente sportive astfel promovând un mod sănătos de viață și o cale spre succese în mai multe direcții”.

În sportul cu haltere participanții ridică greutăți mari care sunt formate din discuri de diferite greutăți puse pe capetele unei bare. Bara olimpică standard fără greutate are greutatea de 20 de kg. Este un sport olimpic, dar poate fi practicat și de amatori pentru îmbunătățirea condiției fizice. Există două stiluri: smuls care constă în ridicarea halterei cu ambele brațe printr-o singură mișcare continuă și aruncat ce presupune ridicarea halterei până la piept, apoi în înălțarea ei prin întinderea brațelor în sus.

Locotenent Andrei GHERVAS

DOUĂ DESTINE ÎN LUMEA MILITĂRIEI

■ Începând cu instrucția de front și finalizând cu instrucția focului, soldații care servesc Patria reprezintă, fiecare în parte, personalități complexe cu reflecțiile și preferințele proprii, iar fiecare membru al comunității militare are un specific unic. Două istorii similare și în același timp diferite, le împărtășesc soldații Ion Pistrui și Dumitru Cebotaru. Ambii tineri sunt uniți prin camaraderie și dorința de a fi apărători ai țării, îndeplinind serviciul militar în termen în cadrul Brigăzii II Infanterie Motorizată „Ștefan Cel Mare” din orașul Chișinău.

Pornim de la pasiunea muzicală a soldatului clasa III Ion Pistrui, care a apărut în viața sa încă din copilărie. Militarul susține că pe lângă câteva instrumente muzicale pe care le practică, își mai perfecționează zilnic abilitățile vocale pentru a deveni în viitor un interpret de scară largă. *„Am frecventat lecții de canto și din spusele mai multor profesori din acest domeniu am înțeles că am talent muzical și o voce frumoasă. Interpretez în mare parte muzică ușoară și populară, particip la evenimente în calitate de interpret, și de fiecare dată simt plăcerea să mă aflu în fața publicului. De asemenea, am cântat pentru ofițerii și subofițerii din unitate, primind de fiecare dată cuvinte de laudă. De câțiva ani practic toba, iar recent am început să cânt la pian și doresc să-mi dezvolt mai profund cunoștințele în mânăuirea acestui instrument muzical. De când sunt pasionat de muzică am înțeles că dacă îți place ceva și te dedici acestui lucru îți va reuși în orice caz”*.

Din punct de vedere militar, soldatul clasa III Ion Pistrui, susține că a aflat multe lucruri utile și interesante fiind prezent la multiple ședințe de instruire alături de colegi: *„Am participat la multe ședințe în cadrul Bazei de instruire a Armatei Naționale. Acolo am efectuat trageri pe timp de zi și noapte, marșuri pe distanțe lungi și am amenajat lo-*

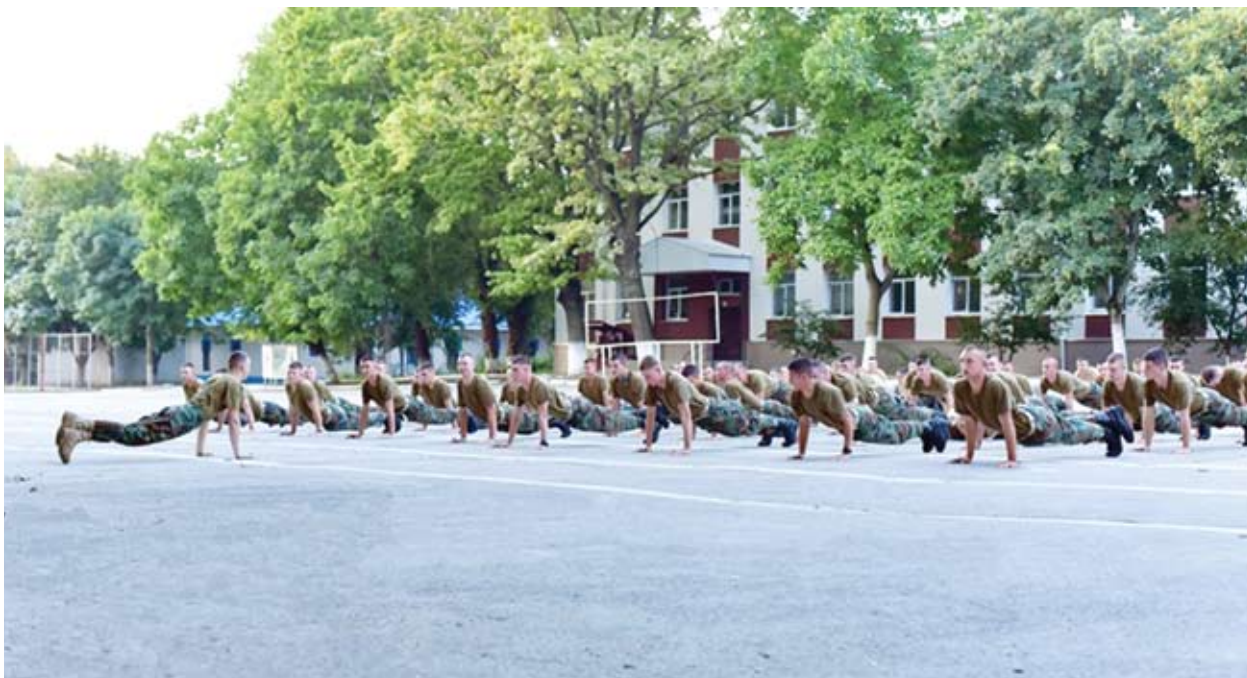
cașuri de tragere. De asemenea, împreună cu colegii din unitate practicăm sportul și jocurile de echipă, precum fotbalul, care ne ajută să îmbunătățim spiritul de echipă. Planific să continui serviciul militar prin contract, deoarece sunt fascinat de posibilitățile oferite de sectorul de apărare și de faptul că pot folosi propriile abilități la maxim”.

În timpul aceleiași vizite în unitate, soldatul clasa II Dumitru Cebotaru, ne-a povestit despre pasiunea sa pentru IT. Militarul consideră că domeniul tehnologiilor informaționale evoluează cu pași grăbiți. Profesia în domeniul IT este considerată profesia viitorului, care conform spuselor tânărului, îți oferă posibilitatea de a lărgi câmpul informațional și de a căpăta abilități utile. „Pe lângă serviciul din cadrul Brigăzii II Infanterie Motorizată, sunt student la Universitatea Tehnică din Moldova la Facultatea Calculatoare, Informatică și Microelectronică. Dat fiind faptul că sunt cu frecvență redusă, pot combina serviciul în unitate cu studiile universitare. Am decis să fac acest pas pentru a obține o specialitate care oferă multe oportunități. Astfel, cu părere de bine, toate informațiile predate la lecții sunt și în format digital, iar fiecare student are posibilitatea de a le accesa, studia și recapitula pentru a memoriza și aplica corect tot materialul. Îmi place mereu să aflu ceva nou unde logica își are locul său, iar facultatea la care studiez este cea mai potrivită platformă pentru acest lucru. În viitor doresc să continui serviciul militar prin contract, unde voi putea aplica toate cele studiate în unitate și la universitate”.

Soldatul clasa II Dumitru Cebotaru mai susține că armata oferă cetățenilor multe posibilități și dezvoltă calități umane indispensabile pentru a deveni o persoană de succes. „Îmi place foarte mult că în unitate avem un regim strict unde respectăm disciplina, aici mă refer la igiena personală, punctualitatea și rapiditatea. Un alt aspect este camaraderia, altfel spus, lucrul în echipă. Este foarte important să ne susținem și să ne ajutăm reciproc pentru a avea o colaborare zilnică eficientă și de a îndeplini toate sarcinile stabilite. Totodată, în serviciul militar m-a atras posibilitatea de a vizita alte țări și de a interacționa cu oameni diferiți de la care am multe de învățat. Astfel, am avut posibilitatea să particip în România, la un exercițiu multinațional unde am fost instruiți la traversarea cursului de apă și lupta în câmp cu utilizarea diferitor procedee, precum ocuparea poziției corecte pentru respingerea atacului inamicului. Planific să continui serviciul militar, deoarece odată ce am ajuns aici am fost impresionat de tot ce include lumea cazonă. Doresc să aflu în continuare lucruri noi și să mă pot perfecționa multilateral”, a afirmat soldatul clasa II Dumitru Cebotaru.

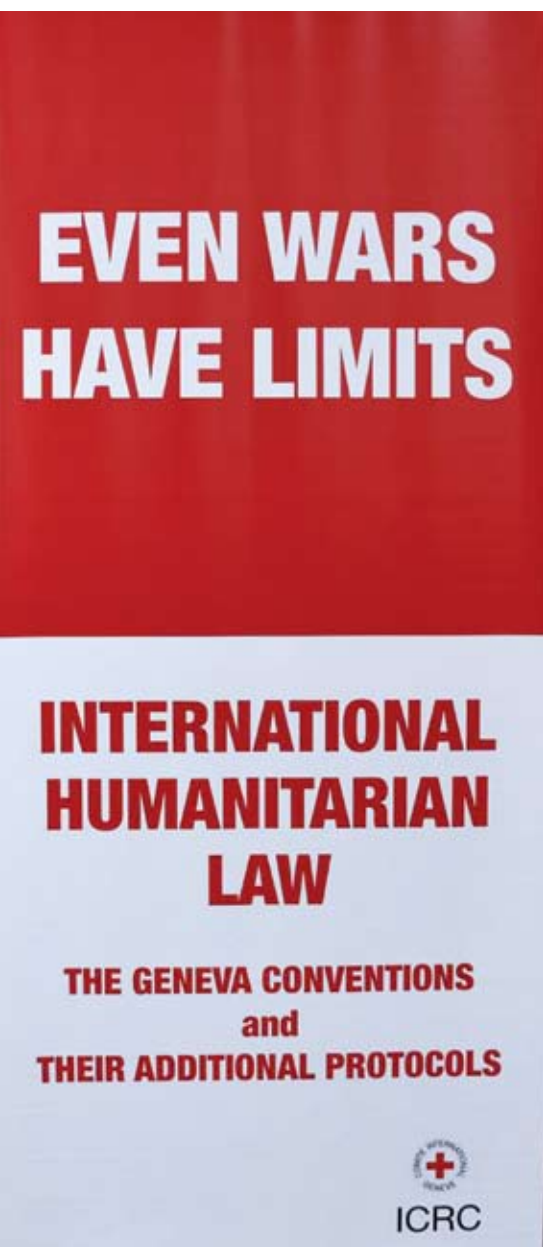
Ambii tineri afirmă că serviciul militar înseamnă o etapă importantă care i-a format ca personalități din punct de vedere intelectual, fizic și spiritual. De asemenea, camarazii menționează că Armata Națională oferă multe perspective de dezvoltare în carieră și posibilitatea de a pune în acțiune toate aptitudinile, talentele și cunoștințele căpătate anterior, cât și cele obținute în calitate de apărători ai țării.

Locotenent Andrei GHERVAS

INSTRUIRE ÎN DOMENIUL DREPTULUI INTERNAȚIONAL UMANITAR

Misiunile internaționale la care participă militarii necesită o instruire amplă în mai multe domenii printre care și cunoașterea dreptului internațional umanitar. Astfel, în Regimentul Stat Major „General de brigadă Nicolae Petrică”, specialiștii Comitetului Internațional al Crucii Roșii (CICR) au desfășurat ședințe de instruire cu militarii Armatei Naționale, care urmează a fi detașați în misiunile de menținere a păcii KFOR din Kosovo și UNIFIL în Liban.

În acest context, reprezentanta Comitetului Internațional al Crucii Roșii, Deepali Gaur, a menționat că se atrage o atenție sporită protecției populației civile în contextul misiunilor de menținere a păcii. „Pacificatorii sunt detașați în țările unde sunt conflicte armate și apar o serie de întrebări privind implementarea și respectarea dreptului umanitar internațional. Ne bucurăm de oportunitatea de a prezenta informații utile pentru militarii din Republica Moldova care vor participa în misiuni și le vor putea utiliza cu succes în activitate”.

La rândul lor, militarii au afirmat că informațiile aflate în cadrul ședințelor vor fi utile în misiunile de menținere a păcii privind cunoașterea și aplicarea regulilor umanitare stabilite de cele patru convenții de la Geneva din 12 August 1949 și protocoalele lor adiționale din 1977 și 2005.

Sergent clasa II Tatiana Tiosa ne-a spus că sunt foarte mulți factori importanți de care militarii trebuie să țină cont într-o misiune. „Am aflat că gestionarea nivelului de stres este un punct la

care trebuie să atragem atenția și cum să lucrăm cu subordonații noștri în diferite situații. Studiem cum se folosește dreptul internațional umanitar și cine se află sub protecția acestuia. Consider că instruirea dată este binevenită pentru că sunt militari care pleacă prima dată în misiune și află despre o lume complet nouă. Totodată, sunt cei care au fost detașați în zone de conflict de mai multe ori, iar aceste ședințe permit reactualizarea punctelor asupra cărora este necesară o recapitulare a informațiilor studiate”.

Printre militarii prezenți la instruire a fost și comandantul contingentului KFOR-20, maior Petru Tutunaru, care a subliniat că cei detașați în misiuni internaționale trebuie să posede un spectru larg de capacități și cunoștințe pentru a îndeplini cu succes misiunea. „Un militar care este detașat într-o misiune de pacificare trebuie să respecte nu doar legile internaționale, ci și cele care stau la baza statului pe teritoriul căreia misiunea are loc. Totodată, conform acordurilor internaționale fiecare persoană, care poartă uniforma, are responsabilitatea de a cunoaște procedurile de acțiune în zona de conflict și post-conflict”.

Totodată, militarii din cadrul mai multor unități ale Armatei Naționale au participat la o conferință unde aceștia au fost informați despre principiile fundamentale ale Mișcării Internaționale de Cruce Roșie și Semilună Roșie.

Protocolul de cooperare dintre Armata Națională și CICR a fost semnat la Chișinău în anul 2016.

În contextul cooperării, militarii sunt instruiți în conformitate cu regulile de activitate într-o operație internațională, fiind informați despre prevederile mandatului ONU din aceste misiuni. Totodată, reprezentanții CICR desfășoară cu pacificatorii ședințe privind acordarea primului ajutor medical, precum și antrenarea comandanților de diferit nivel în luarea deciziilor din perspectiva dreptului umanitar internațional.

Locotenent Andrei GHERVAS

PRINCIPII FUNDAMENTALE ALE CICR

- ✚ UMANITATE
- ✚ IMPARȚIALITATE
- ✚ NEUTRALITATE
- ✚ INDEPENDENȚĂ
- ✚ VOLUNTARIAT
- ✚ UNITATE
- ✚ UNIVERSALITATE

UNIȚI SUB SEMNUL GENEROZITĂȚII

■ Membrii structurilor Forțelor Armate și Comisiei parlamentare securitate națională, apărare și ordine publică și-au unit eforturile în scopul colectării darurilor pentru copii din familii cu posibilități financiare reduse, participând la „Cursa caritabilă - La drum cu Moș Crăciun”. Activitatea a avut loc în parcul „Valea Morilor” din Chișinău, cu ocazia sărbătorilor de iarnă.

Înarmați cu bună dispoziție, participanții au adus cu ei jucării, rechizite școlare, haine, cărți, fructe, dar au contribuit și cu bani. Produsele colectate de organizația neguvernamentală Copil Comunitate Familie (CCF) Moldova, urmau a fi repartizate beneficiarilor în ajunul sărbătorilor de iarnă. Evenimentul a început cu un recital de cântece cu tematică de iarnă, prezentat de Orchestra Prezidențială a Republicii Moldova. Apoi, în semn de solidaritate, participanții au alergat pe o distanță de 5 km, în jurul lacului. De asemenea, cu această ocazie a fost organizată și o expoziție de unități de tehnică din dotarea Forțelor Armate.

Prezent la eveniment, ministrul Apărării, Anatolie Nosatii, a reiterat importanța participării militarilor, angajaților civili, dar și a întregii societăți la fapte de caritate, încurajând astfel solidaritatea comunitară. „Împreună cu efectivul am decis să ne alăturăm acestor acțiuni pentru a aduce spiritul sărbătorilor de iarnă copiilor din familii defavorizate și social-vulnerabile. Mă bucur să văd aici atâta lume dornică să ia parte la această acțiune de suflet. Noi vom continua să sprijinim CCF, generând, astfel, zămbete pe chipurile celor mai triști ca noi”.

În debutul acestei acțiuni caritabile, președintele Parlamentului, Igor Grosu a menționat că: „Într-adevăr viața este formată din lucru, mult lucru, iar a două componentă de care noi câteodată uităm, este socializarea, gândurile și faptele bune destinate celor care au nevoie de ajutorul nostru”.

Maratonul a permis unirea forțelor nu doar în îndeplinirea misiunilor, ci și pentru a oferi ajutor copiilor defavorizați, a afirmat la rândul său, ministrul Afacerilor Interne, Adrian Efros. „Societatea este obișnuită să vadă în forțele de menținere a securității și ordinii publice niște persoane rigide care întotdeauna sunt pregătite să intervină în diferite circumstanțe, dar astăzi noi vrem să demonstrăm că suntem alături și avem acel sentiment de empatie, de grijă, de solidaritate cu toată comunitatea noastră”, a spus ministrul Efros.

Printre participanți am întâlnit-o și pe Natalia Lefter, ofițer al Armatei Naționale, care mi-a împărtășit despre dorința sa de a se înscrie benevol în această cursă: „Am

început cu o mică încălzire de 10 km, apoi m-am alăturat colegilor și am alergat încă cinci. Darurile, odată ajunse în mâinile copiilor, sper că vor genera emoții frumoase. După acest eveniment, merg în Piața Marii Adunări Naționale să particip la „Maratonul de Crăciun”, organizat în scopul de a uni cât mai mulți oameni și de a dăru cadouri copiilor care au scris scrisori Moșului”.

Echipat corespunzător, în costum sport și adidași, sergentul principal al Armatei Naționale, Andrei Cojocar s-a alăturat și el la cursa caritabilă. După ce a parcurs distanța de 5 km, militarul a comunicat că este mereu dispus să contribuie la asemenea acțiuni și o face cu cea mai mare plăcere: „Mă strădui să particip de fiecare dată la acte de caritate. Conștientizez cât de mult înseamnă acest ajutor pentru persoanele aflate în impas, pentru copilași a căror gânduri de Crăciun sunt umbrite de neajunsuri”.

A schimbat uniforma militară pe cea de sport și locotenent-colonelul Ecaterina Bodrug. Ofițerul a spus că împreună cu colegii a dat undă verde invitației, deoarece niciun brad împodobit de sărbători nu trebuie să rămână fără cadouri sub el. „Pentru noi, militarii Brigăzii II Infanterie Motorizată, acest traseu nu este străin. Dat fiind faptul că unitatea se află în imediata apropiere a parcului, deseori venim în

timpul orelor de sport să alergăm aici. La maraton nu ne-am prezentat cu mână goală, ci am adus cadouri, care ulterior vor fi repartizate destinatarilor de către voluntari”.

Cu aceleași gânduri de a colora sărbătorile de iarnă a copiilor din familii social-vulnerabile a venit la cursa caritabilă și colonelul Ion Rotaru, mărturisindu-ne următoarele: „A devenit deja o tradiție frumoasă ca instituția noastră de apărare să se implice nu doar în realizarea obiectivelor

încredințate de către conducerea statului, dar și în diferite acte de caritate organizate în susținerea societății civile. Fiecare dintre noi am venit cu un singur scop – de a aduna cadouri și dulciuri, lucru ce ne-a și reușit”.

În încheierea evenimentului, Liliana Rotaru, președinta organizației neguvernamentale Copil Comunitate Familie Moldova a mulțumit participanților pentru suport, precizând că în timpul „Cursei caritabile - La drum cu Moș Crăciun” s-au colectat peste 200 de cadouri, dar și peste 8 mii de lei: „Din banii adunați vom cumpăra daruri și pentru alți copii din aceeași categorie. Toți trebuie să trăiască frumoasa poveste de Crăciun! Mulțumesc din suflet tuturor!”.

Pe tot parcursul activității, militarii Brigăzii II Infanterie Motorizată „Ștefan cel Mare” au pus la dispoziția celor prezenți apă, biscuiți și ceai fierbinte.

Cursa caritabilă, ajunsă la cea de a doua ediție, a fost organizată de către Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a Parlamentului, în cooperare cu Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării și asociația neguvernamentală „Copil Comunitate Familie Moldova”.

Steluța MOSCALCIUC

VETERAN DE RĂZBOI, SĂRBĂTORIT LA 102 ANI

De-a lungul vieții a trecut prin diferite momente dificile, dar nimic nu a fost mai dur decât anii de război. În mai 1941, la vârsta de 19 ani, fusese încorporat în serviciul militar în termen, într-un pluton de mitraliori, din Minsk, Republica Sovietică Socialistă Belorusă, iar o lună mai târziu, la 22 iunie, avea să înceapă cea mai sângeroasă filă din istoria vieții sale. În anii de conflagrație, a fost rănit de multe ori, iar urmele războiului i-au rămas în suflet și pe corp pentru totdeauna.

Este vorba despre locotenent major (rtr) Vladimir Filandin, participant la acțiunile de luptă din cel de-al II-lea Război Mondial, care la 15 ianuarie a sărbătorit impresionanta vârstă de 102 ani.

Cu această ocazie, distinsul veteran a fost onorat cu prezența de către reprezentanții Centrului militar al municipiului Chișinău și elevii Liceului Teoretic „Nicolae Milescu Spătarul”.

Dincolo de tortul aniversar și clasicul buchet de flori, veteranului i-au fost înmânate Medalia Jubiliară „Crucea Comemorativă Războiul al Doilea Mondial” și o Diplomă de onoare în semn de recunoaștere a meritelor militare, contribuția adusă la educația militar-patriotică a tineretului și cu ocazia împlinirii a 102-a aniversare. Ulterior, elevii, vădiți emoționați, i-au cântat și recitat poezii despre țară și militarie.

A urmat apoi discuția între omagiat și cei prezenți. Cu o voce caldă și ochii adesea înlăcrimați, veteranul a povestit despre ororile războiului, greutățile de după, căsătorie, activitatea sa în poliție, mutarea la Chișinău (din orașul Omsk, Rusia), funcțiile deținute de-a lungul anilor în noua și pentru totdeauna Patrie. „Am avut o viață plină de activități memorabile. În pofida trecerii rapide a anilor, timpul nu reușește să-mi ștergă din amintire scenele războiului. Când ne adunăm cu membrii familiei, le mai povestesc câte ceva. Un nepot de-al meu a scris și un articol despre participarea mea pe front, iar astăzi se afla într-un muzeu militar din Moscova. Când am revenit acasă, în '45 am fost întâmpinat de părinți și cele două surori ale mele. Am plâns toți de fericire că am reușit să ne revedem, în acele circumstanțe deloc ușoare. A fost greu... extrem de greu, dar Domnul mi-a purtat de grijă. Am pierdut mulți camarazi pe câmpurile de luptă, dar și în timp... de fapt sunt unicul, care a rămas în viață din subunitatea mea... sunt totuși aproape 80 de ani de la încetarea focului”, a mărturisit veteranul Vladimir Filandin.

Grupul de elevii a fost însoțit de Ecaterina Ivanov, director adjunct pe educație al Liceului Teoretic „Nicolae Milescu-Spătaru” din mun. Chișinău, care ne-a împărtășit că: „Am venit cu plăcere să-i urăm omagiatului sănătate și putere. Pentru elevii noștri, Vladimir Filandin este o lecție vie de viață, un exemplu de patriotism și dragoste de neam. Ne bucurăm că am reușit să-i aducem emoții frumoase prin micul program pregătit de elevi. Este un om deosebit... cu o istorie de viață deosebită”.

Locotenent major (rtr) Vladimir Filandin s-a născut la 15 ianuarie 1922. Veteranul este deținător a două ordine „Steaua Roșie”, deținător al medaliei „Pentru cucerirea Berlinului”, medalia „Pentru Vitejie” și „Meritul Militar”.

Steluța MOSCALCIUC

